

- Respectarea, în general, de către populație a normelor de transportare și depozitare de sine-stătător a deșeurilor la gunoșițe
- Pe teritoriul localității nu există sectoare supuse alunecărilor de teren
- Interesul sporit al APL în vederea îmbunătățirii stării mediului ambiant din localitate
- Resurse acvatiche disponibile (3 iazuri)
- „Clorarea” regulată (anual) a fântânilor
- Utilizarea redusă a pesticidelor

Activitatea APL, implicare civică

- Aparatul primăriei este calificat, cu o bogată experiență în domeniu
- Activitatea aparatului Primăriei este bine concepută și organizată, APL dispune de calculatoare conectate la Internet
- Abilități sporite ale membrilor APL în special al dn.Primar în domeniul atragerii investițiilor
- Adunările cu localnicii sunt petrecute periodic
- În viziunea sătenilor, dinamica din ultimii 10 ani este pozitivă în soluționarea problemelor cu care se confruntă localitatea
- Localnicii sunt gata să se implice în suportul administrației publice locale în procesul de implementare a proiectelor
- Securitatea cetățenilor este asigurată de către poliștistul de sector

- Comuna nu dispune de un post de radio local
- În localități nu există un muzeu al satului
- Potențialul cultural-turistic al satului este slab valorificat
- Starea criminogenă în localitate este „relativ bună”

Mediul ambiant

- Lipsa unei gropi ecologice și a unui sistem de colectare, transportare și depozitare separată a deșeurilor
- Lipsa sistemului centralizat de canalizare, fapt ce duce la înrăutățirea calității apelor subterane
- Comuna nu dispune de stație de epurare
- Fântânile de mină nu sunt marcate cu plăcuțe de informare privind calitatea apei
- Educația ecologică la nivel superficial
- Expunerea la hazardurile naturale sezoniere, în special la secetă și inundații
- Insuficiența preocupare a agenșilor economici în recuperarea și re folosirea ambalajelor

Activitatea APL, implicare civică

- Nivel scăzut de implicare și informare a cetățenilor cu privire la problemele satului și în procesul de luare a deciziilor
- Lipsa unui sistem electronic bine conceput, cum ar fi „Primăria electronică”
- Suplinirea redusă a paginii electronice a satului cu informație relativă activității APL
- Lipsa resurselor financiare la nivel local, insuficiente pentru sprijinirea și/sau promovarea unor investiții majore
- Societatea civilă este insuficient implicată în activitățile de ordin social a localității

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Infrastructura publică</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atragerea investițiilor externe • Renovarea drumurilor locale și amenajarea canalelor de scurgere a apelor pluviale • Dotarea APL cu tehnică proprie p/u menținerea drumurilor locale • Extinderea apeductului și construcția rețelei de canalizare, a stației de epurare • Ridicarea nivelului de trai al populației prin aducerea la un nou nivel a calității întregii infrastructurii sociale • Aprovizionarea centralizată a satului cu apă potabilă • Implementarea în totalitate cu sisteme de încălzire pe bază de biomasă în cadrul edificiilor social-administrative • Extinderea conductei de gaze naturale și conectarea consumatorilor casnici cât și a edificiilor social-administrative • Extindere a rețelei publice de joasă tensiune și/sau a rețelei publice de iluminat • Existența unor programe cu finanțare nerambursabilă pt. reabilitarea termică. <p>Economia locală</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valorificarea potențialului legat de așezarea geografică a satului • Dezvoltarea mediului de afaceri în baza oportunităților oferite de așezarea geografică • Atragerea investițiilor externe • Continuarea stimulării antreprenorilor locali și potențiali (sectorul agricol: complexe de sere, frigidere industriale, linii de sortare și ambalare, mini-ferme de creștere a animalelor, deschiderea unui abator prestări servicii populației: deschiderea unei farmacii; industria de producere și prelucrătoare: mini-fabrici de textile, linii de prelucrare a fructelor și legumelor, etc.) • Continuarea stimularii producătorilor agricoli local prin aplicarea tehnicilor și tehnologiilor 	<p>Economice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cadrul legislativ instabil • Costuri ridicate pentru conformarea la standardele europene de calitate • Șocuri energetice externe și creșterea prețurilor la resurse energetice • Embargouri la produsele autohtone • Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă • Scăderea volumului transferurilor făcute de persoanele plecate la muncă peste hotarele țării • Nivelul ridicat al birocrăției și corupției • Întârzieri în aprobarea unor proiecte majore • Dificultăți în susținerea financiară a proiectelor de investiții cu caracter economic • Rata ridicată a dobânzii la credite • Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor • Lipsa subvenționării principalelor ramuri ale economiei din partea statului • Incapacitatea infrastructurii de a se adapta la dezvoltarea intensivă • Insuficientă informare și educare a populației pentru dezvoltarea durabilă a agriculturii, protecția mediului • Nivelul scăzut al veniturilor majorității populației <p>Incapacitatea de a face față competiției cu localități din zonă sau din regiune în privința atragerii de investiții și dezvoltării economice</p> <p>Sociale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nivelul scăzut de receptivitate a populației locale la programele de finanțare • Risc de creștere a șomajului prin restructurarea și re tehnologizarea unor societăți comerciale.

moderne

- Posibilitatea înființării de pensiuni
- Valorificarea potențialului de vânătoare
- Valorificarea potențialului natural de plante medicinale și a fructelor de pădure
- Posibilitatea dezvoltării unei agriculturi ecologice
- Crearea microzonelor agricole locale
- Realizarea de parteneriate publice private
- Extinderea sistemelor de irigare
- Atragerea turiștilor prin deschiderea zonelor de agrement, agropensiuni

Educație, sănătate, protecție socială

- Lărgirea gamei de servicii medicale prestate
- Implementarea unor programe complexe de monitorizare a stării de sănătate a localnicilor
- Suplinirea personalului medical rezident și permanent
- Deschiderea unor centre comunitare specializate sau multifuncționale pentru tineret (cantină socială, azil p/u bătrâni, centru comunitar p/u pensionari)
- Implementare unor programe consistente de asistență socială
- Investiții directe în târguri, festivaluri, piețe tradiționale și alte manifestări tradiționale locale

Cultură

- Susținerea financiară a activității colectivelor folclorice
- Reabilitarea în totalitate a Casei de Cultură
- Dezvoltarea și stimularea activității echipelor sportive locale existente și înființarea a noi echipe
- Modernizarea unui stadion din cele disponibile cu baza tehnică necesară unei bune funcționări
- Amenajarea unor zone de agrement în apropierea a iazurilor de pe teritoriu
- Valorificarea potențialului local (turistic, cultural, istoric, natural)
- Reconstrucția unui muzeu al localității

- Instabilitatea cadrului legislativ național
- Scăderea interesului față de efectuarea studiilor în localitate
- Micșorarea potențialului intelectual al populației
- Revenirea masivă a emigranților
- Neglijarea tradițiilor locale, odată cu trecerea timpului
- Dificultăți în susținerea financiară a proiectelor de investiții cu caracter social
- Rata ridicată a dobânzii la credite
- Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor sociale
- Nereceptivitatea față de posibilitatea efectuării unor lucrări concrete în teritoriu prin intermediul granturilor străine și accesării fondurilor europene
- Nu există persoane care să reprezinte interesele comunității în mod organizat și pe o perioadă lungă de timp
- Reducerea ponderii populației active și îmbătrânirea acesteia

Mediu

- Impactul negativ al schimbărilor climatice asupra sectorului agricol (secete, grindină)
- Înrautățirea ecologică
- Întârzieri în aprobarea unor proiecte majore
- Procese negative provocate de globalizare și de criza economică mondială
- Dificultăți în susținerea financiară a proiectelor de investiții de mediu
- Costuri ridicate pentru conformarea cu standardele europene de calitate în materie de mediu
- Neglijarea tradițiilor locale în domeniul protecției mediului
- Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor legate de mediu
- Lipsa informațiilor legate de normele europene

Mediul ambiant

- Implementarea proiectului de colectare selectivă a deșeurilor din localitățile raionului Cantemir, printre care și satul Capaclia
- Amenajarea și curățarea tuturor fântânilor de tip mină
- Implementarea sistemului eficient de colectare și depozitare a deșeurilor pentru întreaga localitate
- Extinderea spațiilor verzi și de odihnă a populației
- Amenajarea unui parc - scuar în localitate
- Curățirea zonelor din preajma iazurilor din localitate
- Menținerea străzilor satului într-o stare curată
- Informarea populației privind necesitatea protecției mediului ambiant și utilizării raționale a resurselor naturale

Activitatea APL, implicarea civică

- Atragerea investițiilor externe
- Implicarea mai activă a tineretului în dezvoltarea satului
- Deschiderea unui post de radio local, editarea unui ziar, actualizarea informativă a paginii electronice a satului
- Stabilirea unor contacte durabile cu localități din țările vecine în vederea soluționării unor probleme comune (proiecte, măsuri culturale, schimb de experiență)
- Promovarea unei imagini pozitive a satului
- Colaborarea cu localități vecine în vederea atragerii turiștilor
- Participarea membrilor APL în cadrul proiectelor internaționale, cursuri de perfecționare
- Gestionarea eficientă a bugetului local
- Optimizarea activității APL

de mediu în rândul micilor întreprinzători

În urma analizei SWOT s-au identificat trei direcții prioritare care ar trebui să stea la baza elaborării strategiei în vederea dezvoltării durabile a Satului Capaclia, și anume:

4.5. Concordanța strategiilor de dezvoltare regională (raională) cu cea locală

La elaborarea Planului Strategic de Dezvoltare socio-economică a satului Capaclia s-a ținut cont de prevederile din Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova 2020”, aprobată prin Legea nr. 166 din 11 iulie 2012, Strategia Națională de Dezvoltare Regională, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 685 din 04.09.2013, Strategia de Dezvoltare Regională-Regiunea Sud (2020), Programul Regional Sectorial în Eficiența Energetică pentru Regiunea de Dezvoltare Sud, Planul Operațional Regional (2016-2021), Strategia reformei cadrului de reglementare a activității de întreprinzător (2013-2020), Programul Regional Sectorial de Management al Deșeurilor Solide pentru Regiunea de Dezvoltare Sud și alte documente de politici relevante.

APL a participat la toate întrunirile ce au vizat stabilirea priorităților, obiectivelor pe termen mediu și lung în vederea definirii planului strategic de acțiuni de dezvoltare socio-economică durabilă a raionului Cantemir. Nemijlocit satul Capaclia este identificată în programele de dezvoltare ale Raionului Cantemir la așa compartimente precum: creșterea competitivității producției agricole locale, apă și canalizare, dezvoltarea turismului, renovarea rețelelor de drumuri locale și salubritatea teritoriului.

Avantajele concordanței Planului Strategic de Dezvoltare Socio-Economică a Satului Capaclia, r.nul Cantemir cu strategiile sus menționate se vor materializa în posibilitatea accesării mai multor surse de finanțare pentru infrastructura publică de utilități (apă potabilă, sistemul de canalizare, infrastructura drumurilor, etc.), creșterea suportului financiar din partea donatorilor externi (BERD, BM, BEI, Comisiile UE).

5. STABILIREA OBIECTIVELOR PLANULUI STRATEGIC

La stabilirea obiectivelor strategice au servit informațiile din sondajul sociologic, analiza punctelor slabe și tari, oportunităților și riscurilor mediului extern, viziunile EP și a APL asupra viitorului satului.

După analiza pe baza unui set de criterii și după ierarhizarea problemelor, au fost stabilite drept prioritare 6 obiective strategice.

5.1. Obiectiv Strategic 1. Implementare, dezvoltarea și eficientizarea infrastructurii publice locale

No	Programe	Ațiuni/Proiecte
1	Elaborarea și implementarea sistemului de măsuri pentru reabilitarea drumurilor, iluminatului stradal	<p>1.1.Proiect: Reparația drumurilor locale în variantă alba sau asfaltată</p> <p>1.2.Proiect: Procurare unei tehnici mobile pentru dezapezire și menținere a drumurilor locale</p> <p>1.3.Proiect: Reparația curente a 4 poduri în localitate</p> <p>1.4.Menținerea drumurilor locale (îndreptarea drumurilor cu autogrederul) și amenajarea canalelor de scurgere a apelor pluviale</p> <p>1.5.Amenajarea și menținerea drumurilor agricole principale</p> <p>1.6.Amenajarea punctelor de acces în localitate</p>
2	Extinderea rețelelor ingineresti de alimentare cu apă potabilă și canalizare	<p>1.7.Proiect: Extinderea sistemului de aprovizionare cu apă</p> <p>1.8. Proiectarea/ construcția sistemului de canalizare și a stației de epurare locale s. Capaclia</p> <p>1.9.Întreținerea fântânilor arteziene și a fântânilor de tip mină din localitate în conformitate cu normativele în vigoare</p>
3	Asigurarea cu agent termic a edificiilor sociale, diversificarea surselor energetice	<p>1.10.Instalarea panourilor solare pentru apă caldă la grădinița de copii</p>

5.2. Obiectiv Strategic 2. Asigurarea condițiilor pentru crearea unor activități economice rentabile, sporind numărul locurilor de muncă

Nr	Programe	Acțiuni/Proiecte
1	Diversificarea și susținerea micului business	2.1. Accesarea unor surse de finanțare sub formă de grant sau investiționale pentru dezvoltarea business-ului rural 2.2. Stimularea dezvoltării sectorului servicii (<i>ecoturism rural, confecții, ș.a.</i>) 2.3. Elaborarea unui material documentar video la tematica „Oportunități de afaceri în cadrul Satului Capaclia, r.nul Cantemir”
2	Dezvoltarea infrastructurii agricole	2.4. Stimularea folosirii tehnologiilor moderne în agricultură 2.5. Construcția sistemelor de mică irigare a terenurilor agricole în preajma bazinelor acvatice naturale și artificiale din apropiere 2.6. Stimularea lansării de noi afaceri în domeniul agricol și activitățile conexe (<i>noi plantații pomicole, viți-vinicole, uscătorii de fructe, apicultura, complexe de sere, cultivarea plantelor medicinale și ecologice, etc.</i>)
3	Valorificarea terenurilor agricole și a producției agricole	2.7. Facilitarea procesului de consolidare a terenurilor agricole, înființarea de noi asociații agricole 2.8. Promovarea implementării în sectorul agricol de producere a standardelor europene de calitate
4	Valorificarea potențialului turistic al Satului	2.9. Elaborarea unui plan local de măsuri în vederea dezvoltării turismului în s.Capaclia 2.10. Deschiderea de agropensiuni în vederea promovării agroturismului local

5.3. Obiectiv Strategic 3. Modernizarea și eficientizarea sistemului de educație, optimizarea sistemului de sănătate și protecție socială în satul Capaclia, r.nul Cantemir

Nr	Programe	Acțiuni/Proiecte
1	Dezvoltarea unui învățământ școlar și preșcolar local competitiv	3.1.Reînnoirea bazei tehnico-materiale a instituțiilor de învățământ în corespundere cu particularitățile de vârstă a elevilor și copiilor 3.2.Dotarea bibliotecilor școlare cu toată literatura necesară pentru lectura suplimentară obligatorie a elevilor
2	Îmbunătățirea infrastructurii mediului școlar și preșcolar	3.3. Proiect: Schimbarea mobilierului la grădinița de copii 3.4. Proiect: Amenajarea terenurilor de joacă 3.5. Asigurarea iluminatului artificial de calitate în sălile de studii 3.6.Menținerea și modernizarea clădirilor instituțiilor de învățământ școlar și preșcolar din localitate
3	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației satului	3.7. Dotarea OMF cu tot aparatul necesar 3.8. Lărgirea gamei de servicii medicale prestate locuitorilor satului la OMF 3.9.Inițierea unor programe de educație sanitară pentru copii, tineri, adulți și vârstnici
4	Asigurarea unui nivel de trai decent pentru grupurile social vulnerabile	3.10. Proiect: Implementarea serviciilor socio-medicale și de socializare destinate persoanelor sărace, persoanelor cu dizabilități și persoanelor în etate

5.4.Obiectiv Strategic 4. Reabilitarea, modernizarea infrastructurii culturale și de agrement, punerea în valoare a patrimoniului cultural al localității

Nr	Programe	Acțiuni/Proiecte
1	Dezvoltarea infrastructurii necesară pentru desfășurarea activităților culturale	<p>4.1.Proiect: Reparația și amenajarea teritoriului adiacent Casei de Cultură din localitatea Capaclia</p> <p>4.2.Dotarea edificiului cultural cu tot echipamentul tehnic și mobilier necesar unei bune funcționări</p>
2	Renovarea și modernizarea bibliotecii publice locale	<p>4.3. Reînnoirea bazei tehnico-materiale a bibliotecii publice</p> <p>4.4.Actualizarea fondului de carte a bibliotecii publice</p>
3	Dezvoltarea infrastructurii de odihnă și agrement a populației	<p>4.5.Proiect: Amenajarea și întreținerea stadionului central pe teritoriul localității Capaclia</p> <p>4.6.Amenajarea și dotarea unor terenuri de joacă pentru copii în perimetrul satului</p> <p>4.7. Amenajarea structurilor de deservire a turiștilor (bază de odihnă, agropensiune, muzeu etnografic în aer liber)</p>
4	Reabilitarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural din satul Capaclia, r.nul Cantemir	<p>4.8. Relansarea activităților colectivelor artistice de amatori (muzică, dans, etc.)</p> <p>4.9. Relansarea și menținerea activității echipelor sportive de amatori (fotbal, volei, etc.) și dotarea lor cu echipament sportiv necesar</p> <p>4.10. Asigurarea colectivelor artistice cu instrumente, aparataj și costumație necesară</p> <p>4.11. Organizarea și petrecerea evenimentelor cultural-artistice și sportive anuale în cadrul satului</p> <p>4.12. Încurajarea activităților meșteșugărești, artizanale</p> <p>4.13.Proiect: Amenajarea Muzeului Satului Capaclia și lărgirea continuă a gamei de exponate</p>

5.5. Obiectiv Strategic 5. Protecția mediului ambiant, informarea și implicarea populației în vederea utilizării raționale a resurselor naturale

Nº	Programe	Acțiuni/Proiecte
1	Crearea sistemului de management al deșeurilor în conformitate cu standardele moderne de performanță în domeniu	<p>5.1.Proiect: Proiectarea și implementarea sistemului de colectare, transportare, și depozitare a deșeurilor în s. Capaclia (proiect regional)</p> <p>5.2.Proiect:Asigurarea satului cu tehnică specială(camion de deșeuri) destinată evacuării deșeurilor menajere solide</p> <p>5.3.Proiect:Construcția platformelor betonate pentru instalarea tomberoanelor de acumulare a deșeurilor</p> <p>5.4.Elaborarea și implementarea unui mecanism de avertizare și sancționare a persoanelor care încalcă regulile de depozitare a deșeurilor casnice</p> <p>5.5.Lichidarea gunoiștilor neautorizate</p>
2	Asigurarea unui mediu sănătos și ecologic curat	<p>5.6.Curățirea fântânilor de tip mină de pe teritoriul Satului</p> <p>5.7.Organizarea bilunarelor ecologice (curățire, amenajare și înverzire a spațiilor publice)</p> <p>5.8. Curățire și amenajare anuală a cimitirului din perimetrul satului</p> <p>5.9.Elaborarea și implementarea unui sistem de măsuri pentru amenajarea și îngrijirea tuturor zonelor verzi, de odihnă și agrement de pe teritoriul satului</p>
3	Preîntâmpinarea alunecărilor de teren	<p>5.10.Stoparea eroziunii solului, plantarea de arbori și arbuști în zonele supuse riscului alunecărilor de teren</p> <p>5.11.Reabilitarea perdelelor forestiere de protecție</p>
4	Informarea și instruirea publicului în domeniul protecției mediului ambiant	<p>5.12.Informarea populației asupra riscurilor cauzate de deversarea apelor uzate în locuri neamenajate</p> <p>5.13.Marcarea fântânilor de tip mină în funcție de indicii de calitate a apei (cerculețe verzi, galbene, roșii)</p> <p>5.14.Informarea populației asupra folosirii echilibrate a resurselor de apă și prevenirea poluării mediului</p> <p>5.15.Inițierea unor campanii de informare și conștientizare a publicului în vederea gestionării eficiente a deșeurilor</p> <p>5.16.Implementarea programelor de educație ecologică a copiilor, tinerilor etc.</p>

5.6. Obiectiv Strategic 6. Implementarea în activitatea APL a unui sistem instituțional modern și transparent, implicarea civică în dezvoltarea Satului și în procesul decizional

Nr	Programe	Acțiuni/Proiecte
1	Asigurarea transparenței în activitatea APL	<p>6.1. Organizarea regulată sau periodică (<i>după caz</i>) a audierilor publice, dezbaterilor, adunărilor cu localnicii pe marginea temelor și problemelor satului Capaclia</p> <p>6.2. Menținerea și suplینirea nr. de panouri informative de pe teritoriul satului</p> <p>6.3. Menținerea și suplینirea informației pe site-ul web capaclia.md</p>
2	Dezvoltarea capacităților de atragere și planificare a resurselor financiare	<p>6.4. Organizarea de către Primărie sau participarea funcționarilor publici la cursuri de calificare în administrare publică</p> <p>6.5. Întărirea capacităților funcționarilor publici abilitați în atragerea fondurilor, investițiilor</p> <p>6.6. Instruirea personalului care are nevoie de cunoștințe adăugătoare (programe de calculator, baze de date, inginerie, etc.)</p> <p>6.7. Stabilirea unor parteneriate, înfrățiri cu satele/comunele din Statele vecine în vederea soluționării unor probleme comune (proiecte economice, măsuri culturale, schimb de experiență, proiecte transfrontaliere, etc.)</p>
3	Dezvoltarea spiritului asociativ și civic în rândul cetățenilor Satului	<p>6.8. Înființare și activare de ONG-uri și organizații locale (asociații de proprietari, asociații profesionale, etc.) cât și susținerea asociațiilor prezente pe teritoriul Satului</p> <p>6.9. Inițierea și derularea unor acțiuni de implicare civică de genul: cea mai curată stradă, cea mai amenajată gospodărie, cea mai frumoasă fântână, etc.</p>

6. REALIZAREA PLANULUI STRATEGIC

6.1. Etape de implementare

Succesul realizării Planului Strategic de dezvoltare socio-economică a Satului Capaclia, r.nul Cantemir depinde, în mare măsură, de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare și monitorizare a acestuia, de prezența unei coaliții încheiate în societate. În procesul realizării Planului Strategic de dezvoltare socio-economică a satului Capaclia, r.nul Cantemir vor fi implicați mai mulți actori, fiecare urmând un scop personal, îndeplinind rolul de implementator al acțiunilor planificate. Aceștia sunt :

1. Administrația publică locală (Consiliul Local , Primarul, Primăria)
2. Comunitatea Locală - locuitorii satului și instituțiile publice locale
3. Societatea civilă (ONG, femeile, tineretul, pensionarii, organizațiile profesionale și profesionale)
4. Agenții economici
5. Structuri externe (Consiliul raional, Organizațiile internaționale, Guvernul).

Implementarea Planului Strategic de Dezvoltare Socio-Economică a Satului Capaclia, r.nul Cantemir poate fi divizată convențional în 3 etape:

Adoptarea Planului Strategic de Dezvoltare. În cadrul acestei etape, Planul Strategic de Dezvoltare va fi supus dezbaterilor publice la Adunarea satului. După dezbateri, scopul căreia este ajustarea propunerilor și recomandărilor făcute, Planul Strategic de Dezvoltare Socio-Economică a Satului Capaclia, r.nul Cantemir va fi înaintat Consiliului Local spre aprobare. După aprobarea strategiei, Primăria va coordona elaborarea planurilor de acțiuni trimestriale și anuale privind realizarea strategiei în conformitate cu Planul Strategic de Acțiuni.

Implementarea Planului Strategic de dezvoltare se va efectua prin realizarea acțiunilor, activităților, măsurilor și proiectelor concrete de implementare. Pentru fiecare acțiune, proiect vor fi stabilite obiective, planul activităților necesare, perioada de desfășurare (durata), responsabilii și partenerii care vor realiza proiectul. De asemenea, vor fi identificate/concretizate și asigurate sursele de finanțare a proiectelor propuse spre implementare.

Monitorizarea Planului Strategic de dezvoltare. În perioada de implementare responsabilii de realizarea planului de acțiuni vor raporta îndeplinirea activităților, proiectelor și atingerea obiectivelor specifice. Monitorizarea proiectelor, acțiunilor și strategiilor se va efectua prin intermediul Indicatorilor de implementare stabiliți. În cazul în care se vor identifica devieri de la Planul de acțiuni se vor iniția măsuri de corectare sau ajustare a acestui plan.

6.2. Riscuri și impedimente în procesul de implementare, metode de preîntâmpinare

Realizarea cu succes a acțiunilor propuse în Planul Strategic de Dezvoltare Socio-Economică a Satului Capaclia, r.nul Cantemir poate fi împiedicată de prezența anumitor riscuri și impedimente de

implementare. Riscurile și impedimentele aferente implementării Planului Strategic de dezvoltare pot fi divizate în două categorii: (a) interne și (b) externe.

Domeniu	Descriere
Riscuri și impedimente interne	
Managementul implementării planului strategic	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Confruntări de interese privind implementarea planului strategic ➤ Experiență nesemnificativă în elaborarea, promovarea și gestionarea proiectelor de dezvoltare ➤ Prevalarea intereselor personale ➤ Resurse financiare limitate ➤ Lipsa capacităților de atragere a investițiilor
Parteneriat	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Neconlucrarea autorităților publice locale cu sectorul de afaceri și comunitatea ➤ Indiferența și neimplicarea populației în susținerea activităților satului ➤ Lipsa de experiență a structurilor societății civile și neimplicarea lor în soluționarea problemelor comunității ➤ Neimplicarea partenerilor rezidenți și nerezidenți
Dezvoltarea economică	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lipsa interesului din partea comunității de afaceri în dezvoltarea bazei economice locale ➤ Dependența sectorului agrar de condițiile naturii ➤ Posibilitățile financiare reduse ale APL și a agenților economici pentru investiții ➤ Nivel jos de acumulare a impozitelor ➤ Capacitatea redusă de cumpărare a populației din localitate
Social	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Resurse limitate pentru acordarea asistenței sociale ➤ Degradarea continuă a condițiilor de trai a populației ➤ Emigrarea forței de muncă ➤ Îmbătrânirea demografică ➤ Lipsa sprijinului comunității în renovarea obiectelor de infrastructură socială
Mediu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedorința populației de a conștientiza pericolul folosirii apei poluarea supra sănătății lor ➤ Lipsa doritorilor de a presta servicii de salubritate
Riscuri și impedimente externe	
Cadrul politico-juridic	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Instabilitatea politică ➤ Contradicția și inconsecvența legislației în vigoare
Relațiile cu partenerii externi	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lipsa conlucrării cu autoritățile publice raionale și centrale ➤ Micșorarea cuantumului transferurilor de la bugetul raional și de stat
Starea economiei	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Potențial investițional redus ➤ Inaccesibilitatea piețelor de desfacere de peste hotare

- Infrastructură de afaceri nedezvoltată
- Risc de țară

În tabelul ce urmează sunt identificate pericolele majore ce pot sta în fața implementării activităților planificate și posibilitățile de aplanare a acestora.

Tabelul 7. Metode de preîntâmpinare a riscurilor legate de implementarea proiectelor

Riscuri	Metode de micșorare/preîntâmpinare
Indiferența membrilor comunității	<ul style="list-style-type: none"> - organizarea adunărilor generale și pe cartiere - organizarea audierilor publice - organizarea meselor rotunde și a ședințelor tematice - prezentarea exemplelor de succes - desfășurarea concursurilor tematice
Insuficiența resurselor financiare	<ul style="list-style-type: none"> - participare la concursuri de proiecte - inițiative ale agenților economici prin crearea și dezvoltarea parteneriatelor - crearea ONG-lor - contribuția populației - aportul donatorilor
Lipsa specialiștilor	<ul style="list-style-type: none"> - pregătirea specialiștilor - motivarea specialiștilor - colaborarea cu organizațiile specializate - colaborare cu instituțiile de învățământ - pregătirea în teritoriu
Informarea redusă a populației	<ul style="list-style-type: none"> - utilizarea mijloacelor mass-media - plasarea avizelor - organizarea adunărilor, seminarelor - publicarea buletinelor informative - plasarea informațiilor pe pagina electronică a localității - montarea panourilor de informare
Migrarea populației	<ul style="list-style-type: none"> - crearea noilor locuri de muncă - îmbunătățirea sferei sociale
Instabilitate politică	<ul style="list-style-type: none"> - informare privind programele politice - colaborare cu partidele politice - prezentarea propunerilor în cadrul întrunirilor

7. MONITORIZAREA PLANULUI STRATEGIC

7.1. Cadrul instituțional de monitorizare

Procesul de monitorizare a strategiei constă în: (a) evaluarea atingerii obiectivelor strategice și obiectivelor specifice care va fi realizată prin intermediul indicatorilor de implementare și (b) raportarea rezultatelor evaluării.

În scopul asigurării transparenței procesului de implementare, precum și a participării locuitorilor în implementarea Planului Strategic de dezvoltare socio-economică a satului Capaclia, r.nul Cantemir, vor fi create Comitete de Sector. Astfel, pentru fiecare sector al satului va fi format un Comitet din 3 persoane. Membrii acestor Comitete vor fi rezidente în sectorul respectiv și aleși la Adunarea locuitorilor din sector (circa 18 gospodării).

Comitetele vor contribui la antrenarea cât mai activă a tuturor locuitorilor din sector atât în rezolvarea obiectivelor Strategiei, cât și în procesul de luare a deciziilor privind implementarea proiectelor din cadrul Planului Strategic, astfel consolidându-se societatea civilă din localitate. Interesele Comitetelor de Sector vor fi reprezentate de o persoană aleasă de comitet care va face parte din Consorțiul Comitetelor de Sector. Consorțiul Comitetelor de Sector se va aduna în ședințe o dată în 2 săptămâni. Atribuțiile acestui consorțiu vor consta în:

- 1) Planificarea și realizarea activităților de implementare în sector a Strategiei
- 2) Coordonarea activităților de implementare în sector
- 3) Stabilirea legăturii directe între sector și Comisia de Implementare.

Monitorizarea implementării planului strategiei se va efectua de Comisia pentru Implementarea Planului Strategic (în continuare CIPS). CIPS va fi creată cu statut de Comisie obștească pe lângă Consiliul Local și Primărie în componența căreia va fi asigurată reprezentarea tuturor factorilor implicați în dezvoltarea Satului, inclusiv membrii Consiliului Participativ Local:

- ✓ Consiliul local (președinții comisiilor consultative de specialitate și secretarul Consiliului)
- ✓ Primărie (Primarul, specialistul în domeniul regimului funciar și contabilul șef)
- ✓ Comunitatea oamenilor de afaceri (directorii sau reprezentanții principalilor structuri economice din localitate)
- ✓ Instituțiile educaționale (directorii gimnaziului și al grădiniței de copii)
- ✓ Organizațiile non-guvernamentale (reprezentanți ai ONG-urilor ce activează în localitate).

În implementarea strategiei responsabilitățile de bază ale CIPS vor fi:

- Planificarea implementării acțiunilor
- Elaborarea și promovarea adoptării deciziilor privind acțiunile de implementare
- Coordonarea activităților de implementarea acțiunilor și proiectelor de dezvoltare
- Coordonarea activităților de atragere a surselor financiare alternative în scopul realizării problemelor identificate
- Monitorizarea implementării planului de acțiuni

- Elaborarea rapoartelor și prezentarea lor către Consiliul Local
- Acordarea asistenței tehnice și consultative în toate domeniile
- Elaborarea și dezbateră proiectelor prioritare de dezvoltare
- Analiza deciziilor privind diverse probleme ale satului
- Elaborarea și inițierea modificărilor în planul strategic

CIPS își va desfășura activitatea în ședințe care se vor desfășura cel puțin o dată în lună.

Un rol important în procesul de implementare a Planului Strategic îl are Consiliul Local, care se va ocupa nemijlocit de monitorizarea și evaluarea procesului de implementare a Planului Strategic de dezvoltare socio-economică a satului Capaclia, r.nul Cantemir . Competențele Consiliului local se vor axa pe :

- Coordonarea activităților de antrenare a populației în acțiunile de realizare a proiectelor
- Promovarea dialogului permanent cu locuitorii, asigurarea transparenței în activitatea APL.
- Încurajarea Voluntarilor în diverse activități publice
- Stimularea și coordonarea conlucrării actorilor comunității în realizarea obiectivelor comune ale Strategiei
- Parteneriatul cu APL, ONG, agenții economici în cea ce privește implementarea, monitorizarea și evaluarea Planului Strategic de dezvoltare socio-economică a satului Capaclia, r.nul Cantemir

7.2. Raportarea și indicatorii de monitorizare

Raportarea implementării strategiei se va efectua prin elaborarea și prezentarea de către responsabilii de implementare a rapoartelor trimestriale către CIPS privind realizarea planului de acțiuni și a obiectivelor specifice. Anual CIPS va prezenta Consiliului Local raportul de evaluare a implementării Planului Strategic.

Evaluarea implementării Planului Strategic se va efectua prin analiza indicatorilor de performanță. Pentru fiecare acțiune planificată sunt stabiliți anumiți indicatori de implementare care vor fi monitorizați. În baza informațiilor furnizate de la responsabilii de implementare, beneficiari sau instituții specializate se vor stabili nivelul și gradul de implementare a acțiunilor și atingere a obiectivelor fixate.

Obiectiv Strategic 1. Implementare, dezvoltarea și eficientizarea infrastructurii publice locale		
No	Program	Indicatori de monitorizare
1	Elaborarea și implementarea sistemului de măsuri pentru reabilitarea drumurilor, iluminatului stradal	<ul style="list-style-type: none">▪ Renovarea în termenii prognozați a podurilor din s. Capaclia▪ Program de reabilitare a drumurilor locale elaborat și aprobat▪ Nr/km de drumuri locale, străzi, ulițe renovate în <i>variantă asfaltată</i> și a celor renovate în <i>variantă albă</i>▪ Nr/km de drumuri, străzi, ulițe cu trotuar pavat

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lungimea canalelor de scurgere a apelor pluviale amenajate ▪ Procurarea în termenii planificați a tehnicii mobile de deszăpezire și menținere a drumurilor ▪ Nr de drumuri/km de străzi deszăpezite/ menținute în perioada de iarnă și primăvară- toamnă ▪ Nr/km de drumuri agricole întreținute /amenajate
2	<p>Extinderea rețelelor ingineresti de alimentare cu apă potabilă și canalizare</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Program elaborat de implementare a rețelei ingineresti de apeduct ▪ Implementarea și darea în exploatare în termenii planificați a rețelei ingineresti de apeduct ▪ Lungimea totală a rețelei de apeduct ▪ Km de apeduct dați în exploatare ▪ Nr de gospodării conectați la apeduct ▪ Nr de edificii sociale conectate la apeduct ▪ Gradul de racordare la apeduct a caselor de locuit ▪ Program elaborat de implementare a rețelei ingineresti de apeduct ▪ Implementarea și darea în exploatare în termenii planificați a rețelei ingineresti de apeduct ▪ Lungimea totală a rețelei de distribuție a apei ▪ Volumul mediu de apă potabilă furnizată unui locuitor pe lună ▪ Nr de măsuri întreprinse în vederea construcției și eficientizării funcționării stației de tratare a apei ▪ Apa din fântânile arteziene/de tip mină îmbunătățită
3	<p>Asigurarea cu agent termic a edificiilor sociale, diversificarea surselor energetice</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nr. echipamentelor procurate pentru OMF ▪ Măsurile întreprinse în vederea asigurării instituțiilor social administrative cu apă caldă ca urmare a instalării panourilor solare ▪ Nr de instituții asigurate cu apă caldă ca urmare a instalării panourilor solare ▪ Economia de mijloace financiare a instituțiilor ce au diversificat surselor energetice de asigurare cu agent termic ▪ Nr de instituții asigurate cu apă caldă ca urmare a instalării panourilor solare

Obiectiv Strategic 2. Asigurarea condițiilor pentru crearea unor activități economice rentabile, sporind totodată numărul locurilor de muncă în localitate

Nr	Program	Indicatori de monitorizare
1	Diversificarea și susținerea micului business	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nr de programe accesate ▪ Nr de surse de finanțare externe atrase ▪ Sumele de finanțare externe atrase în programele accesate ▪ Diversificarea activităților economice ▪ Volumul investițiilor în sectorul de producere ▪ Nr de întreprinderi noi-create ▪ Nr de activități meșteșugărești și artizanale lansate ▪ Nr locurilor de muncă noi create ▪ Nr de parteneriate stabilite, contracte semnate ▪ Volumul produselor și mărfurilor comercializate ▪ Volumul investițiilor în sectorul servicii ▪ Lansarea publică a materialului documentar video la tematica „Oportunități de afaceri în cadrul satului Capaclia, r.nul Cantemir ”
2	Dezvoltarea infrastructurii agricole	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nr expozițiilor vizitate ▪ Nr unităților tehnice procurate ▪ Nr de tehnici moderne aplicate în agricultura Satului ▪ Nr de tehnologii moderne aplicate în agricultură ▪ Km de apeduct pentru irigare construiți și dați în exploatare ▪ Suprafața terenurilor irigate
3	Valorificarea terenurilor agricole și a producției agroalimentare	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nr de asociații agricole noi-înființate ▪ Extinderea șeptelului de animale ▪ Nr de întreprinderi noi-create în sfera agricolă ▪ Creșterea procentajului de consolidare a terenurilor agricole pe întreaga localitate ▪ Nr punctelor de colectare și achiziționare a producției agricole create și funcționale ▪ Nivelul de funcționalitate a punctelor de colectare și cantitatea produselor colectate ▪ Creșterea cantității producției agroalimentare locale comercializate ▪ Nr programelor de care au beneficiat producătorii agricoli
4	Valorificarea potențialului turistic al Satului	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Plan local de măsuri de dezvoltare a turismului în s. Capaclia elaborat și aprobat ▪ Nr de agropensiuni deschise și funcționale ▪ Nr locuri de muncă noi deschise ca urmare a lansării activității turistice în localitate

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nr mediu de turiști ce vizitează comuna ▪ Venitul obținut de către APL și agenții economici/populație ca urmare a lansării activității turistice în localitate
--	---

Obiectiv Strategic 3. Modernizarea și eficientizarea sistemului de educație, optimizarea sistemului de sănătate și protecție socială a Satului Capaclia, r.nul Cantemir

Nr	Program	Indicatori de monitorizare
1	Dezvoltarea unui învățământ școlar și preșcolar local competitiv	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nr de săli amenajate și dotate cu mobilierul, echipamentul și utilajul necesar ▪ Diversitatea echipamentelor de joacă noi achiziționate pentru grădinița de copii ▪ Nr de materiale didactice necesare desfășurării procesului instructiv-educativ ▪ Nr de cărți care satisfac necesitățile curriculumului școlar achiziționate. ▪ Procentul de cărți în raport cu numărul necesar pentru acoperirea necesităților curriculare ▪ Nr de programe lansate spre diminuarea migrării cadrelor didactice ▪ Nr de cadre didactice stabile
2	Îmbunătățirea infrastructurii mediului școlar și preșcolar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Terenuri de joacă amenajate conform normelor de securitate și necesităților copiilor ▪ Nr de unități de tehnică de calcul, mobilier, utilaj procurate ▪ Număr de elemente de joacă pentru copii amenajate pe teritoriul terenului de joacă ▪ Numărul sălilor de studii asigurate cu iluminat artificial ▪ Sistemul de iluminate reparat și asigurat conform cerințelor ▪ Starea tehnică bună la început de an școlar a instituțiilor de învățământ școlar /preșcolar
3	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației satului	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nivelul calității lucrărilor de reparație efectuate în OMF ▪ Funcționalitatea edificiului reparat și a rețelelor de utilitate publică ▪ Numărul de utilaj și echipament medical achiziționat în cadrul OMF din s. Capaclia, r.nul Cantemir ▪ Nivelul de eficiență a utilizării noului echipament medical procurat ▪ Procentul depistării bolilor în fazele incipiente și asigurare cu ajutor medical corespunzător ▪ Calitatea și activitatea personalului medical rezident și permanent ▪ Nr serviciilor medicale noi prestate locuitorilor Satului

		<ul style="list-style-type: none"> la OMF Nr de pacienți ai Satului ce au beneficiat timp de 1 an de noile servicii medicale prestate la centrul de sănătate din localitate Nr de programe de educație sanitară pentru copii, tineri, adulți și vârstnici implementate
4	Asigurarea unui nivel de trai decent pentru grupurile social vulnerabile	<ul style="list-style-type: none"> Nr și tipul serviciilor lansate pentru păturile social vulnerabile și familiile tinere Nr familiilor tinere și a persoanelor social-vulnerabile beneficiare de serviciile lansate după implementarea programelor de susținere

Obiectiv Strategic 4. Reabilitarea, modernizarea infrastructurii culturale și de agrement, punerea în valoare a patrimoniului cultural al localității

No	Programe	Indicatori de monitorizare
1	Dezvoltarea infrastructurii necesară pentru desfășurarea activităților culturale	<ul style="list-style-type: none"> Aspectul exterior îmbunătățit al casei de cultură după reparație Calitatea lucrărilor de reparație efectuate Inventarul echipamentului tehnic nou achiziționat pentru Casa de Cultură Inventarul mobilierului nou achiziționat și instalat în incinta Casei de Cultură Nr de servicii prestate în incinta sălii de festivități Nr mediu lunar de manifestări petrecute în incinta sălii de agrement Venitul mediu lunar obținut de BL ca rezultat al funcționării sălii de festivități Nr anual de beneficiari ai serviciilor casei de cultură Venitul mediu anual încasat din activitatea sălii de festivități
2	Renovarea și modernizarea bibliotecii locale	<ul style="list-style-type: none"> Baza tehnico-materială a bibliotecii publice reînnoită Nr de cărți în limba română achiziționate/donate Nr de cărți în limba străină achiziționate/donate Nr de calculatoare conectate la rețeaua internet Nr de servicii noi lansate în incinta bibliotecii Nr de cititori
3	Dezvoltarea infrastructurii de odihnă și agrement a populației	<ul style="list-style-type: none"> Nr de măsuri întreprinse în vederea amenajării unui stadion în localitatea Nr mediu lunar/sezonier de persoane ce practică sportul pe stadionul sportiv Proiect elaborat de amenajarea a unui teren de joacă pentru copii Darea în exploatare în termenii planificați a terenului de joacă pentru copii în localitate